

Fangelsismálastofnun ríkisins
06 501

Ársreikningur 2019

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreyymisfirlit	5
Skýringar	6

Fangelsismálastofnun ríkisins

kt. 440189-2029

Austurströnd 5, 170 Seltjarnarnes

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Fangelsismálastofnun er ríkisaðili í A-hluta ríkissjóðs sem rekur fimm fangelsi, Fangelsin Hólmsheiði, Akureyri og Litla-Hraun sem öll eru lokuð fangelsi og Fangelsið Sogni og Kvíabryggju sem eru opin fangelsi. Um fullnustu refsinga gilda lög um fullnustu refsinga nr. 15/2016.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnavnið 9 og málaflokk 50 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2019 var ársveltan kr. 2.157,1 milljónir og afkoma kr. -46,7 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. -41,6 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 219,1 milljónir.

Það er álit mitt að ársreikningur 2019 gefi glöggja mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Fangelsismálastofnunar ríkisins í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Fangelsismálastofnunar ríkisins fyrir árið 2019 með undirritun sinni.

Páll E. Winkel,
forstjóri

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2019

	Skýr	2019	2018
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	1.997.100.000	1.828.000.000
Seld þjónusta	3	19.066.134	18.136.352
Vörusala	4	115.765.574	103.505.757
Framlög og ýmsar tekjur	5	1.625.792	29.518.718
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	23.542.248	23.581.818
Tekjur samtals		2.157.099.748	2.002.742.645
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	6	1.543.856.045	1.408.832.166
Framlög og tilfærslur		550.000	285.000
Annar rekstrarkostnaður	7	635.630.355	560.958.946
Afskriftir	8	23.542.248	23.581.818
Gjöld samtals		2.203.578.648	1.993.657.930
Afkoma fyrir fjármagnsliði			
		(46.478.900)	9.084.715
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður		5.261	28.703
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(242.460)	(283.474)
		(237.199)	(254.771)
Afkoma ársins		(46.716.099)	8.829.944
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárhheimildaliðum			
Rekstur	2	(49.866.099)	5.414.944
Rekstrartilfærslur		3.150.000	3.415.000
		(46.716.099)	8.829.944

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

	Skýr	31.12.2019	31.12.2018
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	9		
Áhöld, tæki og búnaður		77.730.058	81.525.638
Farartæki og vélar		28.079.830	33.885.482
Aðrar eignir		2.826.297	3.364.514
Fastafjármunir samtals		108.636.185	118.775.634
Veltufjármunir			
Birgðir		12.475.087	6.994.108
Viðskiptakrófur		4.645.329	1.983.884
Tengdir aðilar	10	62.021.155	115.094.112
Aðrar krófur og fyrirframgreiddur kostnaður	11	5.472.504	242.579
Handbært fé	12	25.832.309	19.562.491
Veltufjármunir samtals		110.446.384	143.877.174
Eignir samtals		219.082.569	262.652.808
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	13		
Hrein eign		(41.557.366)	5.158.733
Eigið fé samtals		(41.557.366)	5.158.733
Skuldir			
Tengdir aðilar	10	4.828.970	5.868.968
Viðskiptaskuldir		28.354.758	32.658.166
Ýmsar skammtímaskuldir	14	130.919.671	110.188.157
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	15	96.536.536	108.778.784
Skuldir samtals		260.639.935	257.494.075
Eigið fé og skuldir samtals		219.082.569	262.652.808
Aðrar upplýsingar	16		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstremisfirlit ársins 2019

	Skýr	2019	2018
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		(46.716.099)	8.829.944
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstremi:			
Afskriftir	8	23.542.248	23.581.818
Tekjfærsla frestaðra tekna fyrri ára		(23.542.248)	(23.581.818)
		(46.716.099)	8.829.944
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		(7.891.370)	614.904
Birgðir		(5.480.979)	(1.173.540)
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldur		16.428.106	(26.337.177)
		3.055.757	(26.895.813)
		(43.660.342)	(18.065.869)
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	9	(13.402.799)	(20.896.850)
		(13.402.799)	(20.896.850)
Fjármögnumnarhreyfingar			
Tengdir aðilar		52.032.959	30.542.258
Fjárfestingarframlag		11.300.000	10.900.000
		63.332.959	41.442.258
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		6.269.818	2.479.539
		19.562.491	17.082.952
		25.832.309	19.562.491

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstremisfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákváðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Beitt er kostnaðarverðsreglu.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frágrennum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákváðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frágrennu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Farartæki og vélar	8-15 ár
Aðrar eignir	óafskrifnað/10 ár

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsejanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsejanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Skýringar

	2019	2018		
2 Tekjufærsla fjárveitinga				
Fjárveiting ársins	1.997.100.000	1.838.900.000		
Rekstrarfjárveiting flokkuð sem fjárveiting til fjárfestinga	0	(10.900.000)		
Tekjufærsla fjárveitinga	1.997.100.000	1.828.000.000		
Tekjufærsla frestaðra tekna	23.542.248	23.581.818		
	2.020.642.248	1.851.581.818		
Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:				
	Rekstur	Rekstrar-tilfærslur	Fjármagns-tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	1.993.400.000	3.700.000	0	1.997.100.000
Fjáraukalög	0	0	0	0
Fjárveiting til tekna	1.993.400.000	3.700.000	0	1.997.100.000
Ráðstöfun ársins, skv. rekstrarreikningi að frádregnum sértekjum ..	(2.043.266.099)	(550.000)	0	(2.043.816.099)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(49.866.099)	3.150.000	0	(46.716.099)
	2019	2018		
3 Seld þjónusta				
Verksala	14.004.556	12.840.582		
Veitinga- og gistiþjónusta	5.061.578	5.295.770		
	19.066.134	18.136.352		
4 Vörusala				
Vörusala I	97.556.691	79.648.324		
Vörusala II	18.208.883	23.857.433		
	115.765.574	103.505.757		
5 Framlög og ýmsar tekjur				
Leigutekjur	382.929	582.600		
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	1.059.627	28.767.289		
Ýmsar tekjur	183.236	168.829		
	1.625.792	29.518.718		
6 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður				
Laun	1.242.456.374	1.137.087.487		
Orlof, breyting	8.930.119	597.405		
Launatengd gjöld	287.118.930	265.825.892		
Starfsmannakostnaður	5.350.622	5.321.382		
	1.543.856.045	1.408.832.166		
Meðalfjöldi stöðugilda	133,4	130,0		

Skýringar

	2019	2018
7 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	4.901.293	4.465.130
Byggingarvörur, almennar	5.675.010	4.351.269
Byggingarvörur, aðrar	1.056.929	614.283
Tæki og búnaður til innréttингa	518.013	1.122.219
Ýmis tæki og áhöld	7.029.759	4.354.762
Varahlutir og viðhaldsvörur	3.292.954	2.953.310
Orkugjafar	40.935.942	39.891.846
Matvæli	118.253.002	101.055.394
Almennar rekstrarvörur	30.485.099	18.247.457
Vörukaup, almenn	<u>212.148.001</u>	<u>177.055.670</u>
 Vörur til landbúnaðar, ræktunar og útgerðar	609.597	588.196
Rannsóknarstofuefni	1.267.149	365.631
Lyf og tengd efní	11.322	6.961
Lækninga- og hjúkrunarvörur	134.370	0
Sjúkrahústæki og áhöld	20.500	26.334
Kennslu- og föndurvörur	533.912	566.628
Ýmsar sérgreindar vörur	2.049.396	235.732
Vörukaup, sérgreind	<u>4.626.246</u>	<u>1.789.482</u>
 Fundir, námskeið, risna	652.270	301.468
Ferðir, uppihald	3.922.433	2.808.169
Akstur	8.862.846	8.696.419
Sérfræðipjónusta	36.842.410	34.509.454
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	1.312.498	1.174.730
Auglysingar og kynningarstarfsemi	316.066	887.024
Vistunargjöld	71.531.474	68.105.012
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	4.716.865	6.037.553
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðipjónusta	<u>128.156.862</u>	<u>122.519.829</u>
 Samningsbundin kaup og leiga	33.782.040	32.777.004
Afnotagjöld	33.152.179	30.810.231
Leigugjöld	45.331.012	39.968.638
Notkun véla og flutningataekja	1.810.740	2.711.618
Verkkaup	53.359.832	41.127.055
Kostnaðarhlutdeild	129.401	0
Áhættutap og bætur	526.909	316.369
Tryggingar, lögboðnar	3.623.804	3.365.174
Opinber gjöld	28.963.038	30.633.001
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	<u>200.678.955</u>	<u>181.709.090</u>
 Vörukaup I	90.443.573	74.594.683
Vörukaup II	5.057.697	4.463.732
Birgðabreytingar, fullunnar vörur	<u>(5.480.979)</u>	<u>(1.173.540)</u>
Vörur til endursölu og birgðabreyting	<u>90.020.291</u>	<u>77.884.875</u>
 Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>635.630.355</u>	<u>560.958.946</u>

Skýringar

	2019	2018		
8 Afskriftir				
Áhöld, tæki og búnaður	16.843.579	16.034.831		
Farartæki og vélar	6.055.652	6.909.192		
Aðrar eignir	643.017	637.795		
	<u>23.542.248</u>	<u>23.581.818</u>		
9 Varanlegir rekstrarfjármunir	31.12.2019	31.12.2018		
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:				
Áhöld, tæki og búnaður	77.730.058	81.525.638		
Farartæki og vélar	28.079.830	33.885.482		
Aðrar eignir	2.826.297	3.364.514		
	<u>108.636.185</u>	<u>118.775.634</u>		
Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2019:				
	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1.1.2019	154.412.691	68.357.608	6.429.473	229.199.772
Viðbætur á árinu	13.047.999	250.000	104.800	13.402.799
	<u>167.460.690</u>	<u>68.607.608</u>	<u>6.534.273</u>	<u>242.602.571</u>
Afskriftir 1.1.2019	72.887.053	34.472.126	3.064.959	110.424.138
Afskrift ársins	16.843.579	6.055.652	643.017	23.542.248
	<u>89.730.632</u>	<u>40.527.778</u>	<u>3.707.976</u>	<u>133.966.386</u>
Staða 31.12.2019	<u>77.730.058</u>	<u>28.079.830</u>	<u>2.826.297</u>	<u>108.636.185</u>
10 Tengdir aðilar	31.12.2019	31.12.2018		
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.				
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>				
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	60.811.821	15.854.019		
Aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs	1.209.334	1.497.423		
Áætuð leiðréttung vegna fjárveitinga	0	97.742.670		
	<u>62.021.155</u>	<u>115.094.112</u>		
<i>Skuldur við tengda aðila:</i>				
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	4.828.970	5.868.968		
	<u>4.828.970</u>	<u>5.868.968</u>		
11 Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður				
Fyrirframgreiddur kostnaður	873.247	242.579		
Skattar	4.599.257	0		
	<u>5.472.504</u>	<u>242.579</u>		

Skýringar

	31.12.2019	31.12.2018
12 Handbært fé		
Sjóðir	500.000	269.000
Tékkareikningar	13.658.755	12.024.531
Sparisjóðsreikningar	11.673.554	7.268.960
	<u>25.832.309</u>	<u>19.562.491</u>

13 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

Hrein eign

Jöfnuður 1.1.	5.158.733	(3.671.211)
Afkoma ársins	(46.716.099)	8.829.944
Jöfnuður 31.12.	<u>(41.557.366)</u>	<u>5.158.733</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytis. Ákvörðun ráðuneytisins er byggð á reglum sem ráðuneytið setur út frá 30.gr. laga um opinber fjármál og samráði við viðkomandi fagráðuneyti og verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi 2019 og B-deild Stjórnartíðinda.

14 Ýmsar skammtímaskuldir

	31.12.2019	31.12.2018
Ógreitt orlof	114.405.878	105.475.759
Ógreidd laun	8.332.809	0
Önnur ógreidd gjöld	8.180.984	3.807.345
Skattar	0	905.053
	<u>130.919.671</u>	<u>110.188.157</u>

15 Frestun tekjfærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2019	31.12.2018
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	108.636.185	118.775.634
Umframráðstafað til fjárfestinga	(12.099.649)	(9.996.850)
	<u>96.536.536</u>	<u>108.778.784</u>
Staða 1.1.2019	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga-fjárveiting
118.775.634	(9.996.850)	108.778.784
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	11.300.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	13.402.799	(13.402.799)
Tekjfærsla frestaðra tekna	(23.542.248)	0
	<u>108.636.185</u>	<u>(12.099.649)</u>
Samtals tekjur		
		0
		0
		(23.542.248)
		96.536.536

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2019 munu kr. 21,2 milljónir koma til tekna á árinu 2020.

Skýringar

16 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert óbímabundinn skuldbindandi samninga og tímabundinn skuldbindandi samning til 30. nóvember 2027 um húsnæði við Fasteignir ríkissjóðs árlegar greiðslur vegna þeirra nema kr. 44,8 milljónum. Stofnunin hefur einnig gert ýmsa aðra rekstra- og þjónustu samninga árlegar greiðslur vegna þeirra nema kr. 154,6 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2019.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.